CURS 7

Subspații, subspațiu generat. Transformări liniare

În cele ce urmează, $(K, +, \cdot)$ este un corp comutativ (dacă nu menționăm altceva).

Reamintim din cursul anterior:

- O pereche formată dintr-un grup abelian (V, +) și o operație externă $\cdot : K \times V \to V$ este K-spațiu vectorial (liniar) dacă verifică următoare le axiome: pentru orice $\alpha, \beta \in K$ şi $x, y \in V$,
 - 1) $(\alpha + \beta)x = \alpha x + \beta x$;
 - 2) $\alpha(x+y) = \alpha x + \alpha y$;
 - 3) $(\alpha \beta)x = \alpha(\beta x)$;
 - 4) 1x = x.
- Fie V un K-spațiu vectorial. O submulțime $A\subseteq V$ se numește subspațiu al lui V $(A\leq_K V)$ dacă
 - i) $a_1, a_2 \in A \Rightarrow a_1 + a_2 \in A$,
 - ii) $\alpha \in K$, $a \in A \Rightarrow \alpha a \in A$

și A este K-spațiu vectorial în raport cu operațiile induse.

vectorel and (el. mul din V)

• Dacă A este un subspațiu al K-spațiului vectorial V, atunci $0 \in A$.

Practic, când arătăm că o submulțime a unui spațiu vectorial este subspațiu aplicăm următoarea:

Teorema 1. (Teorema de caracterizare a subspaţiului)

Fie V un K-spațiu vectorial și $A \subseteq V$. Sunt echivalente următoarele afirmații:

- 1) A este subspațiu al lui V.
- 2) A verifică condițiile:
 - α) $0 \in A$;
 - $\beta) \ a_1, a_2 \in A \Rightarrow a_1 a_2 \in A;$
- $\gamma)$ $\alpha \in K, \ a \in A \Rightarrow \alpha a \in A.$ \leftarrow of ab. rel. /a of external
- (= 1) ⇒2) ⇔ 3)

- (3)A verifică condițiile:
 - α) $0 \in A$; \checkmark
 - $eta') \ a_1, a_2 \in A \Rightarrow a_1 + a_2 \in A;$ atalorella of interva
 - γ) $\alpha \in K$, $a \in A \Rightarrow \alpha a \in A$.
- cours libriara de 2 elever. d'in A (4)A verifică condițiile:
 - α) $0 \in A$;

 $\beta'') \ \alpha_{1}, \alpha_{2} \in K, \ a_{1}, a_{2} \in A \Rightarrow \overline{\alpha_{1}a_{1} + \alpha_{2}a_{2}} \in A.$ $Demonstraţie. 1) \Longrightarrow 2) \qquad A \leqslant_{\mathcal{K}} \lor \longrightarrow A \not = 1.5 \text{ the } (\lor, +) \text{ the } (A, +) \text{ grup (afelian)}$ monstraţie. 1) \Rightarrow 2) $A \leq_{K} \lor \xrightarrow{} \pi_{f} \pi_{f}$ $\Leftrightarrow A \text{ subgrup in } (\lor, +) \Rightarrow \begin{cases} 0 \in A \text{ (esta)}) & \swarrow \beta' \end{cases}$ $\forall a_{1}, a_{2} \in A, a_{1} + a_{2} \in A \end{cases} \Rightarrow \forall a_{1}, a_{2} \in A$ $\forall a \in A, -a \in A$ $a_{1}, -a_{2} \in A$

dui $\forall a_1, a_2 \in A$, $a_1 - a_2 = a_1 + (-a_2) \in A$ (este β)) Coud β) roulta din def. $A \leq_K V$.

$$2) \Rightarrow 3) \quad 0, \ a_2 \in A \implies -a_2 = 10 - a_2 \in A$$

$$\forall \alpha_1, \alpha_2 \in A, \quad \alpha_1, -\alpha_1 \in A \implies \alpha_1 + \alpha_2 = \alpha_1 - (-\alpha_2) \in A \implies \beta^1$$

3)
$$\Rightarrow$$
 2) β') are loc

Din γ) \Rightarrow $-a_{2} = (-1)a_{1}eA_{1} + a_{2}eA_{2}eA_{2}eA_{3}eA_{4}eA_{5}$

Observațiile 2. a) Dacă V este un K-spațiu vectorial și $A\subseteq V$, atunci A este un subspațiu dacă și numai dacă \underline{A} este subgrup al grupului (V,+) și \underline{A} verifică condiția ii).

Vizi deu. T. de caractinitale

b) Cum A este subgrup al grupului (V,+) dacă și numai dacă

$$A \neq \emptyset$$
 şi $a_1 - a_2 \in A, \forall a_1, a_2 \in A,$

caracterizarea de mai sus rămâne adevărată dacă înlocuim condiția $\alpha)$ cu

 α') $A \neq \emptyset$.

Tema: Rescrief T. de caract a subspatible viloc. a) cu a').

Exemplele 3. a) Pentru orice spațiu vectorial V submulțimile $\{0\}$ și V sunt subspații ale lui V. Un subspațiu al lui V diferit de $\{0\}$ și V se numește **subspațiu propriu**.

b) Fie K-spațiul vectorial al polinoamelor K[X] și $n \in \mathbb{N}^*$. Se constată ușor că

$$P_n(K) = \{ f \in K[X] \mid \operatorname{grad} f \le n \}$$

verifică pe α), β'), γ). Deci $P_n(K)$ este un subspațiu al lui K[X]. (la rewihar) c) Fie $I\subseteq\mathbb{R}$ un interval. Mulţime
a $\mathbb{R}^I=\{f\mid f:\underline{I}\to\mathbb{R}\}$ este \mathbb{R} -spaţiu vectorial în raport cu operațiile definite prin:

$$(f+g)(x) = f(x) + g(x), \ (\alpha f)(x) = \alpha f(x)$$

unde $f, g \in \mathbb{R}^I$ și $\alpha \in \mathbb{R}$. Submulțimile

$$C(I,\mathbb{R}) = \{ f \in \mathbb{R}^I \mid f \text{ continuă pe } I \}, \ D(I,\mathbb{R}) = \{ f \in \mathbb{R}^I \mid f \text{ derivabilă pe } I \}$$

sunt subspații ale lui \mathbb{R}^I pentru că sunt nevide și

$$\alpha, \beta \in \mathbb{R}, \ f, g \in C(I, \mathbb{R}) \Rightarrow \alpha f + \beta g \in C(I, \mathbb{R});$$

$$\alpha, \beta \in \mathbb{R}, \ f, g \in D(I, \mathbb{R}) \Rightarrow \alpha f + \beta g \in D(I, \mathbb{R}).$$

Teorema 4. Dacă $(A_i)_{i\in I}$ este o familie nevidă de subspații ale K-spațiului vectorial V, atunci

$$\bigcap_{i \in I} A_i \leq_K V.$$

Demonstraţie. $I \neq \emptyset$ $O \in A_i$, $\forall i \in I \implies O \in \bigcap_{i \in I} A_i$ of α) e verif. de $\bigcap_{i \in I} A_i$ Demonstraţie. $I \neq y$ Aratau \subseteq $\bigcap_{i \in I} A_i$ venfica β'').

The $Q, \beta \in K$, $X, y \in \bigcap_{i \in I} A_i$, $\alpha x + \beta y \in \bigcap_{i \in I} A_i$ $\Rightarrow x, y \in A_i, \forall i \in I \xrightarrow{A_i \leq k} \alpha x + \beta y \in A_i, \forall i \in I \Rightarrow \alpha x + \beta y \in \bigcap_{i \in I} A_i$ $\Rightarrow \alpha x + \beta y \in \bigcap_{i \in I} A_i$ $\implies \alpha x + \beta y \in \bigcap_{i \in \Gamma} A_i$

o four mevida (coulder te V)

Din Teorema 4 rezultă că dacă $X \subseteq V$ atunci

$$\bigcap \{ \underline{A \leq_K V \mid X \subseteq A} \} \leqslant_{\kappa} \bigvee$$
 (1)

este un subspațiu al lui V notat cu $\langle X \rangle$ numit subspațiul generat de X. Din (1) rezultă că

$$\langle X \rangle \ \underline{\underline{este}} \ \underline{\underline{\underline{cel\ mai\ mic}}} \ \underline{\underline{\underline{subspațiu\ al\ lui\ V}}} \ \underline{care} \ \underline{\underline{\underline{include\ pe\ X}}}.$$

Dacă $V = \langle X \rangle$ atunci vom spune că X este un **sistem de generatori** al lui V sau că X generează pe V. Dacă există o submulțime finită $X \subseteq V$ astfel încât $V = \langle X \rangle$, atunci spunem că spațiul V este de tip finit sau finit generat. Dacă $X = \{x_1, \ldots, x_n\}$, vom nota $\langle X \rangle$ cu $\langle x_1, \ldots, x_n \rangle$.

Observaţia 5. Din definiţia subspaţiului generat rezultă:

- a) $\langle \emptyset \rangle = \{0\}; (=\langle \{0\}\rangle)$
- b) $X,Y\subseteq V, \ \underline{X\subseteq Y}\Rightarrow \langle \underline{X}\rangle\subseteq \langle Y\rangle;$ (din def. \cap)
- c) $A \leq_K V \Rightarrow \langle A \rangle = A;$
- d) $X \subseteq V \Rightarrow \langle \langle X \rangle \rangle = \langle X \rangle$.

Definiția 6. Fie V un K-spațiu vectorial și $X \subseteq V, X \neq \emptyset$. O sumă de forma

$$x = \alpha_1 x_1 + \dots + \alpha_n x_n \ (\alpha_1, \dots, \alpha_n \in K, \ x_1, \dots, x_n \in X)$$

se numește **combinație liniară** de elemente din X.

Teorema 7. Dacă V este un K-spațiu vectorial și $\emptyset \neq X \subseteq V$, atunci $\langle X \rangle = \{ \alpha_1 x_1 + \dots + \alpha_n x_n \mid \alpha_k \in K, x_k \in X, k = 1, \dots, n, n \in \mathbb{N}^* \}$ (2)

adică $\langle X \rangle$ este format din toate combinațiile liniare de elemente din X.

Demonstrație. Notau M welt wea din dreafta din (2). Herfican :

$$\frac{1}{m} \underset{\mathsf{A} \leq_{\mathsf{K}} \mathsf{V}_{\mathsf{S}}}{\mathsf{V}_{\mathsf{S}}} \times \underset{\mathsf{M}}{\mathsf{M}} \times \underset{\mathsf{M}}$$

 $\frac{\square}{\square} A \leqslant_{K} \vee_{S} X \subseteq A \Longrightarrow M \subseteq A$ $\frac{\square}{\square} \times_{O} O \in M \quad (\exists \times_{O} \in X \text{ decause } X \neq \emptyset \Longrightarrow O = O \cdot \times_{O} \in M)$ (O cours liviara de cours. liviare de eleve din X este o cours. Viviara

 $\alpha(\alpha_1 x_1 + \dots + \alpha_n x_n) = (\alpha \alpha_n) x_1 + \dots + (\alpha \alpha_n) x_n \in M$ Coul liniage de 11 de X

 $\overline{\underline{II}}$). Fix $t=x_1x_1+...+x_n \times n \in M$ caucale \Longrightarrow t este o could be libraria. A \times \times $A \leq_{k} V$

 $\overline{\underline{\underline{\underline{Feue}}}}: A \leq_{\underline{K}} \vee ||\underline{\underline{K}}||_{1, \dots, |\underline{K}|} \leq_{\underline{K}} = \overline{\underline{\underline{K}}}$

$$\begin{array}{ccc}
\text{ind. dupā} & n \\
& \longrightarrow & \alpha_1 x_1 + \dots + \alpha_n x_n \in A
\end{array}$$

Dacă $n \in \mathbb{N}^*$ şi $A_1, \ldots, A_n \subseteq V$, notăm

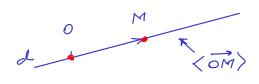
$$A_1 + \dots + A_n = \{a_1 + \dots + a_n \mid a_1 \in A_1, \dots, a_n \in A_n\}.$$

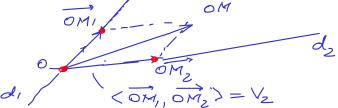
Corolarul 8. a) Dacă $x \in V$ atunci $\langle x \rangle = \{\underline{\alpha x} \mid \alpha \in K\} = Kx$. b) Dacă $x_1, \dots, x_n \in V$ atunci $\langle x_1, \dots, x_n \rangle = Kx_1 + \dots + Kx_n$.

Observațiile 9. (și exemple...)

a) Fie V_2 \mathbb{R} -spațiul vectorial al vectorilor din plan cu originea într-un punct O. Subspațiile lui V_2 sunt:

 $\{0\}, V_2$ și dreptele care trec prin O (mai exact mulțimile de vectori de poziție ai punctelor situate pe aceste drepte).

b) Pentru \mathbb{R} -spațiul vectorial V_3 peste al vectorilor din spațiu cu originea într-un punct O, subspațiile lui sunt: $\{0\}$, V_3 , dreptele care trec prin O (mai exact mulțimile de vectori de poziție ai punctelor situate pe aceste drepte) și planele care trec prin O (mulțimile de vectori de poziție conținuți în aceste plane).

c) În general reuniunea a două subspații ale unui spațiu vectorial nu este un subspațiu. De exemplu, mulțimile $A = \{(a,0) \mid a \in \mathbb{R}\}$ și $B = \{(0,b) \mid b \in \mathbb{R}\}$ sunt subspații ale \mathbb{R} -spațiului vectorial \mathbb{R}^2 , dar $A \cup B$ nu este subspațiu, nefiind stabilă în raport cu +:

$$(1,0) \in \underline{A} \subseteq A \cup B, \ (0,1) \in \underline{B} \subseteq A \cup B, \ \operatorname{dar}(1,0) + (0,1) = (1,1) \notin \underline{A} \cup \underline{B}.$$

d) Dacă $A, B \leq_K V$ atunci cel mai mic subspațiu al lui V ce conține A și B este A+B, adică

$$A+B \overset{\bigcirc{}_{}}{=} \langle A \cup B \rangle.$$

$$\frac{1}{2} \qquad AUB \subseteq A+B \subseteq S \implies A+B \subseteq S$$

The
$$x_1 \in A+B$$
, $\forall \alpha \in K \Longrightarrow \alpha x_1 = \alpha(\alpha_1+\beta_1) = (\alpha \alpha_1) + (\alpha \beta_1) \in A+B$ arbitrar (ca mai mus)

$$\begin{array}{c}
\underline{I}
\end{array}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}
\end{array}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}
\end{array}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}
\end{array}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}
\end{array}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}
\end{array}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}
\end{array}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}
\end{array}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}
\end{array}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{I}$$

$$\begin{array}{c}
\underline{$$

e) Dacă A_1,\dots,A_n sunt subspații ale K-spațiului vectorial V, atunci

$$A_1 + \dots + A_n = \langle A_1 \cup \dots \cup A_n \rangle.$$

$$= \underbrace{\langle A_1 \cup \dots \cup A_n \rangle}.$$

$$= \underbrace{\langle A_1 \cup \dots \cup A_n \rangle}.$$

$$= \underbrace{\langle X_1 \rangle + \dots + \langle X_n \rangle}.$$

Am văzut că suma a două subspații este un subspațiu.

Definiția 10. Dacă A și B sunt subspații ale lui V și $A \cap B = \{0\}$, subspațiul A + B se notează cu $A \oplus B$ şi se numeşte **suma directă** a lui A şi B.

În particular, $V = A \oplus B$ dacă și numai dacă au loc următoarele:

- i) A + B = V;
- ii) $A \cap B = \{0\}.$

În acest caz, spunem că A (sau B) este **sumand** (sau **sumant**) **direct** al lui V (prin urmare, A și Bsunt sumanzi (sumanți) direcți ai lui V). De asemenea, spunem că A este un **complement direct** al lui B (în V); la fel B pentru A.

Observațiile 11. a) Pentru un sumand direct pot exista mai mulți complemenți direcți.

b) Proprietatea de a fi sumand direct este tranzitivă (la seminar).

Definiția 12. Fie V, V' două K-spații vectoriale. O funcție $f: V \to V'$ se numește **transformare** liniară (sau funcție liniară sau aplicație liniară sau morfism de K-spații vectoriale) dacă

$$f(x_1 + x_2) = f(x_1) + f(x_2)$$
 şi $f(\alpha x) = \alpha f(x), \ \forall x, x_1, x_2 \in V, \ \forall \alpha \in K.$ (3)

O transformare liniară bijectivă se numește **izomorfism** de spații liniare. O transformare liniară a unui spațiu vectorial V în V se numește **endomorfism** al lui V. Un izomorfism al lui V pe V se numește **automorfism** al lui V.

Observațiile 13. a) O funcție $f: V \to V'$ este liniară dacă și numai dacă

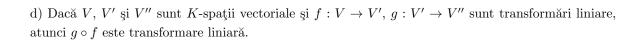
$$f(\alpha_1 x_1 + \alpha_2 x_2) = \alpha_1 f(x_1) + \alpha_2 f(x_2), \ \forall x_1, x_2 \in V, \ \forall \alpha_1, \alpha_2 \in K.$$
(4)

b) Dacă $f: V \to V'$ este o transformare liniară, atunci

$$f(\alpha_1 x_1 + \dots + \alpha_n x_n) = \alpha_1 f(x_1) + \dots + \alpha_n f(x_n), \forall x_1, \dots, x_n \in V, \forall \alpha_1, \dots, \alpha_n \in K.$$

c) Dacă $f:V\to V'$ este o transformare liniară, atunci f este un morfism între grupurile (V,+) și (V',+) de unde rezultă

$$f(0) = 0$$
 și $f(-x) = -f(x), \ \forall x \in V$.

e) Dacă $f:V\to V'$ este izomorfism de spații vectoriale, atunc
i f^{-1} este izomorfism de spații vectoriale, adică

$$f^{-1}(\alpha_1 y_1 + \alpha_2 y_2) = \alpha_1 f^{-1}(y_1) + \alpha_2 f^{-1}(y_2), \ \forall \ y_1, y_2 \in V', \ \forall \alpha_1, \alpha_2 \in K.$$
 (5)

f) Fie V un K-spaţiu vectorial, $End_K(V)$ mulţimea endomorfismelor K-spaţiului vectorial V. Din Observaţia 13 d) rezultă că $End_K(V)$ este stabilă în monoidul (V^V, \circ) , iar $(End_K(V), \circ)$ este monoid.

g) Grupul elementelor inversabile ale monoidului $(End_K(V), \circ)$ este $(Aut_K(V), \circ)$, unde $Aut_K(V)$ este mulțimea automorfismelor spațiului vectorial V.

h) Dacă $f:V\to V'$ este transformare liniară și $X\subseteq V,$ atunci

$$f(\langle X \rangle) = \langle f(X) \rangle.$$

Exemplele 14. a) Pentru orice K-spaţii vectoriale V şi V' funcţia $\theta: V \to V'$, $\theta(x) = 0$ este o transformare liniară numită transformarea liniară nulă sau **zero**.

Într-adevăr.

$$\theta(\alpha_1 x_1 + \alpha_2 x_2) = 0 = 0 + 0 = \alpha_1 0 + \alpha_2 0 = \alpha_1 \theta(x_1) + \alpha_2 \theta(x_2), \ \forall x_1, x_2 \in V, \ \forall \alpha_1, \alpha_2 \in K.$$

- b) Pentru orice K-spațiu vectorial V aplicația identică $1_V: V \to V, 1_V(x) = x$ este automorfism al lui V. Acest automorfism este element neutru în $(End_K(V), \circ)$.
- c) Fie $\varphi \in \mathbb{R}$ fixat. Rotația planului de unghi φ , adică funcția

$$f: \mathbb{R}^2 \to \mathbb{R}^2, \ f(x,y) = (x\cos\varphi - y\sin\varphi, x\sin\varphi + y\cos\varphi),$$

este o transformare liniară (la seminar).

d) Fie $a,b \in \mathbb{R}, \ a < b, \ I = [a,b], \ C(I,\mathbb{R}) = \{f: I \to \mathbb{R} \mid f \text{ continuă pe } I\}$. Funcția

$$F: C(I, \mathbb{R}) \to \mathbb{R}, \ F(f) = \int_a^b f(x)dx$$

este o transformare liniară.

Într-adevăr, pentru orice $f,g\in C(I,\mathbb{R})$ și $\alpha,\beta\in\mathbb{R}$ avem

$$F(\alpha f + \beta g) = \int_a^b (\alpha f(x) + \beta g(x)) dx = \alpha \int_a^b f(x) dx + \beta \int_a^b g(x) dx = \alpha F(f) + \beta F(g).$$

Teorema 15. Fie V și V' K-spații vectoriale. Dacă $f,g:V\to V'$ și $\alpha\in K$, atunci definim $f+g:V\to V'$ și $\alpha f:V\to V'$ prin

$$(f+g)(x) = f(x) + g(x) \tag{6}$$

$$(\alpha f)(x) = \alpha f(x). \tag{7}$$

- 1) Dacă f și g sunt transformări liniare, atunc
if+geste o transformare liniară.
- 2) Dacă f este transformare liniară, atunci αf este transformare liniară.

Corolarul 16. a) Mulțimea $Hom_K(V, V')$ a transformărilor liniare ale lui V în V' este stabilă în raport cu operația definită de (6) și $(Hom_K(V, V'), +)$ este grup abelian.

- b) Mulţimea $Hom_K(V, V')$ este stabilă în raport cu operaţiile definite în (6) şi (7) şi $Hom_K(V, V')$ este K-spaţiu vectorial în raport cu operaţiile induse de acestea.
- c) Grupul abelian $(End_K(V), +)$ este un K-spațiu vectorial în raport cu operația externă definită de (7). Mai mult, compunerea \circ a endomorfismelor K-spatiului vectorial V este distributivă față de +, prin urmare avem și o structură de inel cu unitate pe $End_K(V)$, și anume $(End_K(V), +, \circ)$.
- d) $End_K(V)$ este o K-algebră cu unitate.

Teorema 17. Dacă $f: V \to V'$ este o transformare liniară, atunci:

- 1) Im $f = \{f(x) \mid x \in V\}$ (adică **imaginea** lui f) este un subspațiu al lui V'.
- 2) Ker $f = \{x \in V \mid f(x) = 0\}$ este un subspațiu al lui V numit **nucleul** lui f.
- 3) Transformarea liniară f este injectivă dacă și numai dacă Ker $f = \{0\}$.